

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623201697
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623201697.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. XXXX/XX, D. B., v súčasnosti bytom B. D. XXX/XX, D. B. – E., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536 dieťa matky: B. B., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXXX/XX, D. B., v súčasnosti bytom B. D. XXX/XX, D. B. – E., zastúpená advokátom: JUDr. Dušan Jančí, so sídlom Garbiarska 695, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 223 938 a dieťa otca: A. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu F. XX/X, D. B. - F., v súčasnosti bytom C. XXXX/XX, D. B., zastúpený advokátkou: JUDr. Eva Dorociaková, so sídlom 1. Mája 697/26, Liptovský Mikuláš, IČO: 42 351 189, v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX do osobnej starostlivosti matky.
- II. Obaja rodičia sú oprávnení maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX zastupovať a správať jeho majetok v bežných veciach.
- III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX výživným 170 EUR mesačne, k rukám matky, počnúc od 1. 6. 2023, vždy do každého 20. dňa v kalendárnom mesiaci vopred.
- IV. Zameškané výživné od 1. 6. 2023 do 31. 10. 2023 vo výške 350 EUR súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 20 EUR spolu s bežným výživným od vykonateľnosti rozsudku v časti výživného, pod podmienkou straty výhody splátok, nezaplatením splátky výživného v plnej výške a včas.
- V. 1. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým A. B., nar. XX. X. XXXX v nepárnych kalendárnych týždňoch od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod.
- V. 2. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým A. B., nar. XX. X. XXXX v párnych kalendárnych týždňoch od stredy od 15.00 hod. do štvrtku do 18.00 hod.
- V. 3. Otec maloleté dieťa preberie v školskom zariadení, ktoré dieťa navštevuje; v prípade ak bude dieťa u matky, v mieste bydliska matky. Po ukončení styku otec dieťa odovzdá v mieste bydliska matky.
- VI. 1. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým A. B., nar. XX. X. XXXX:
-v párnom kalendárnom roku počas vianočných sviatkov od 23. 12. od 18.00 hod. do 25. 12. do 18.00 hod., od 28. 12. od 18.00 hod. do 30. 12. do 18.00 hod., od 2. 1. nepárneho kalendárneho roka od 18.00 hod. do 6. 1. do 18.00 hod.;
- v nepárnom kalendárnom roku počas vianočných sviatkov od 25. 12. od 18.00 hod. do 28. 12. do 18.00 hod., od 30. 12. od 18.00 hod. do 2. 1. párneho kalendárneho roka do 18.00 hod.;

-v nepárnom kalendárnom roku počas veľkonočných prázdnin určených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky od soboty po Veľkom piatku od 18.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod.;

-v párnom kalendárnom roku počas veľkonočných prázdnin určených Ministerstvom školstva SR od štvrtka pred Veľkým piatkom od 9.00 hod. do soboty po Veľkom piatku do 18.00 hod.;

-v párnom kalendárnom roku počas jarných školských prázdnin vyhláseným Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pre Žilinský samosprávny kraj od posledného dňa školského vyučovania pred začiatkom prázdnin od 18.00 hod. do stredy do 18.00 hod.,

-v nepárnom kalendárnom roku počas jarných školských prázdnin určených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pre Žilinský samosprávny kraj od stredy od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod.;

-v nepárnom kalendárnom roku počas jesenných školských prázdnin určených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky od posledného dňa školského vyučovania od 18.00 hod. do 30. 10. do 18.00 hod.;

-v párnom kalendárnom roku počas jesenných školských prázdnin určených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky od 30. 10. od 18.00 hod. do 1. 11. 2023 do 18.00 hod.;

-počas letných školských prázdnin od 1. 7. od 9.00 hod. do 15. 7. do 18.00 hod., od 1. 8. od 9.00 hod. do 15. 8. do 18.00 hod.

VI. 2. Počas osobitnej úpravy styku otec p r e b e r á maloleté dieťa v mieste bydliska matky a po ukončení styku matka p r e b e r i e dieťa v mieste bydliska otca.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 1. 6. 2023 matka žiadala, aby súd maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX na čas do rozvodu manželstva zveril do jej osobnej starostlivosti. Obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otec maloletého sa zaväzuje platiť na výživu maloletého 220 EUR mesačne, vždy do 20. dňa toho – ktorého mesiaca vopred, počnúc od 1. 6. 2023, k rukám matky. Styk otca s maloletým dieťaťom sa neupravuje. Návrh odôvodnila tým, že v manželstve vznikali rozpory, otec začal byť na matku žiarlivý, kontroloval ju, čo jej vadilo, lebo nemal dôvod na žiarlivosť. V máji 2023 sa matka rozhodla odísť zo spoločnej domácnosti k svojej matke do bytu (G. XXXX/XX, D. B.). Matka pracuje v spoločnosti Obi Slovakia, s.r.o. a jej mesačný príjem je okolo 800 EUR v čistom. Otec pracuje v spoločnosti Savencia Fromage & Dairy SK, a.s. a jeho čistý priemerný mesačný príjem jej nie je známy. Matka platí starej matke 250 EUR mesačne za bývanie a energie. Maloletý A. navštevuje materskú školu s mesačnými výdavkami: stravné 52 EUR, školné 25 EUR a poplatky 5 EUR. Matka má mesačné náklady na telefón približne 35 EUR a okrem toho bežné výdavky na stravu, ošatenie a drogériu.

2. Okrem výsluchu účastníkov súd vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä fotokópiou sobášneho listu rodičov maloletého dieťaťa číslo listu spisu, ďalej iba čl. 9, fotokópiou rodného listu maloletého dieťaťa čl. 10, lustráciami účastníkov v Registri obyvateľov SR čl. 18-20, lustráciami rodičov maloletého dieťaťa v Sociálnej poisťovni čl. 21, 22, mzdovým listom otca maloletého dieťaťa čl. 35-39, správou o prešetrení pomerov vypracovanou kolíznym opatrovníkom čl. 41, potvrdením zamestnávateľa matky o jej príjme čl. 44, výpismi z účtu v banke matky maloletého dieťaťa čl. 65-74, zápisnicou o súdnom pojednávaní v konaní o rozvode manželstva sp. zn. 9P/51/2023 z 13. 9. 2023 čl. 76-78, výpismi z účtu otca v banke čl. 85-89 a obsahom spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/51/2023 pripojeného a vylúčeného 13. 9. 2023. Súd vykonal prvé pojednávanie vo veci 13. 9. 2023 a v ten deň pojednával aj v konaní o rozvode manželstva rodičov maloletého dieťaťa (sp. zn. 9P/51/2023). Rodičia vo svojej výpovedi na pojednávaní odkázali na svoju výpoveď v konaní o rozvode manželstva (sp. zn. 9P/51/2023).

3. Otec maloletého dieťaťa s návrhom matky nesúhlasil a podaním označeným vzájomný návrh žiadal, aby súd na čas do rozvodu manželstva zveril maloletého A. do striedavej osobnej starostlivosti opakovane v dvoj a trojdňových intervaloch každého kalendárneho týždňa s výnimkou sviatkov, prázdnin a žiadal upraviť styk rodičov s maloletým dieťaťom počas sviatkov a prázdnin (otcovi každý nepárny kalendárny týždeň od pondelka 8.00 hod. do stredy do 8.00 hod. a od piatku nepárneho kalendárneho týždňa od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 8.00 hod.); matke

každý párný kalendárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa do 8.00 hod., od stredy nepárneho kalendárneho týždňa od 8.00 hod. do piatku nepárneho kalendárneho týždňa do 15.00 hod., s osobitnou úpravou styku počas sviatkov a prázdnin). Žiadal, aby súd neurčil výživné. Obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Daňový bonus si bude uplatňovať matka maloletého. Rodičovský príspevok bude poberať prvých šesť mesiacov kalendárneho roka matka a druhých šesť mesiacov kalendárneho roka otec dieťaťa. Otec má záujem od odchodu matky zo spoločnej domácnosti podieľať sa na výchove a starostlivosti o dieťa, čo mu je zo strany matky upierané. Otec nesúhlasí s tým, že sa s dieťaťom bude stretávať len každý druhý víkend od soboty do nedele. V čase spolužitia zabezpečoval rovnako starostlivosť o maloletého, nosil a preberal ho v predškolskom zariadení. Staral sa o dieťa, keď bolo choré. Trávil s ním čas na ihrisku a voľnočasových aktivitách. S maloletým bol na rodičovskej dovolenke, keď matka nastúpila do nového zamestnania. Je rovnako plnohodnotný rodič ako matka a má s dieťaťom vytvorený pozitívny citový vzťah. S dieťaťom sú na seba naviazaní. Nie je dôvod, aby starostlivosť o dieťa vykonávala len matka. Otec v súčasnej dobe nemá informácie o aktivitách maloletého v materskej škole. Matka obmedzuje kontakt otca s maloletým cez video hovor. Matka nedvíha hovory a nereaguje na SMS správy. Matka sama nastavuje pravidlá stretávania otca s dieťaťom a to aj počas letných prázdnin, hoci v tom čase zamestnávateľ otcovi nedá dovolenku. Otec syna úprimne ľúbi. Matka v súčasnosti pracuje v obchodnom dome na zmeny a to aj počas víkendov. Poobedná zmena trvá do 21.00 hod. V tom čase maloletého preberá v predškolskom zariadení stará matka, s ktorou žije matka v spoločnej domácnosti. Stará matka zabezpečuje starostlivosť o dieťa vo večerných hodinách, keď matka nie je doma. Otec nevidí dôvod, prečo sa nemôže podieľať na starostlivosti o vlastné dieťa a tá je nahrádzaná starostlivosťou starej matky. V prvom rade má byť zabezpečený rovnomerný výkon rodičovských práv a povinností v súlade so zákonom o rodine. Otec je zamestnaný a zamestnávateľ je ochotný upraviť mu zmeny a rozsah pracovného času, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o maloletého v režime striedavej osobnej starostlivosti. Otec žije v byte, ktorý nadobudli spoločne s manželkou a uhrádza všetky náklady spojené s nehnuteľnosťou. Pravidelné mesačné výdavky otca sú: splátka hypotekárneho úveru 258,48 EUR, fond opráv – spoločné priestory a voda 80 EUR, električka 150 EUR, RTVS 4,64 EUR, internet 10 EUR, poisťka osobného motorového vozidla 62 EUR ročne, havarijná poisťka na auto 682 EUR ročne, pohonné hmoty 120 EUR, úrazová poisťka 33 EUR, poisťka maloletého 20 EUR, diaľničná známka 60 EUR ročne a náklady na stravu 350 EUR. Písomné podanie otca je v spise na čl. 62-64.

4. Matka vypovedala, že zo spoločného bytu sa odsťahovala koncom mája 2023 so synom a išla bývať k svojej mame. V júli 2023 sa presťahovala k svojmu otcovi. Po odchode zo spoločnej domácnosti sa s otcom dohodla, že bude so synom každý druhý víkend. Keď mal otec rannú zmenu, celý týždeň vodil syna do škôlky a potom jej ho priniesol domov. Otec v deň 11. 7. 2023 syna nedoniesol podľa dohody v nedeľu o 18.00 hod., ale si ho nechal a odovzdal ho až v pondelok ráno v škôlke. Oznamil jej to, až keď ho matka žiadala, aby jej priniesol syna. Viackrát sa to už nezopakovalo. Ona mu dovolila následne byť so synom len každý druhý víkend. Otec bol prítomný pri pôrode a čerpal asi dva mesiace materskej dovolenky. K lekárovi chodila so synom väčšinou sama, niekedy s otcom. Syn strávil posledný augustový týždeň od nedele do nedele u otca. Má výhrady k starostlivosti otca, lebo syn od neho chodí „rozhasený“. Otec mu všetko dovolí a všetko mu kúpi. Otec sa vyjadril, že si ho kupuje hračkami. Ešte o desiatej večer pozeral otec so synom televízor. Otca žiadala, aby zaviedol synovi režim, keďže pôjde do škôlky. Otec kupuje synovi hračky a sladkosti. Počíta s tým, že ostatné veci synovi kúpi ona a potom ich od nej žiada, keď ide syn k nemu. Nestará sa o veci, ktoré je potrebné podpísať do škôlky. Ona má pracovnú dobu od 7.30 do 15.30 hod. alebo od 12.00 do 20.30 hod. Robí od pondelka do nedele. Niekedy robí dva, tri dni v týždni, niekedy štyri až päť dní v týždni. Syna vodí do škôlky ona a ak nemôže, jej mama. Od 11. 6. 2023 otec po syna do škôlky nechodí. S otcom sa nedokáže dohodnúť, lebo sa začne smiať, ak niečo povie, alebo uráža ju a jej rodinu. Matka poberá prídavky na dieťa 60 EUR mesačne. Matka obidvom rodičom mesačne prispievala 250 EUR. Spoločnú domácnosť u starej matky (zo strany matky) tvorila stará matka, matka a maloletý. Spoločnú domácnosť u starého otca tvorí starý otec s manželkou, matka a maloletý. U starého otca (zo strany matky) sa matka príspevom 250 EUR podieľa na nákladoch na bývanie (voda, električka), stravuje sa osobitne. Stravné v materskej škole pre maloletého je 52 EUR mesačne, školné v materskej škole je 25 EUR mesačne a mesačný príspevok rodičov na detské aktivity je 5 EUR. Podľa potreby sa hradia aj ďalšie náklady za aktivity v škôlke, napríklad na koníky. Matka má cestovné výdavky za autobus 30 centov za syna 50 centov pre ňu (jednosmerný cestovný lístok). Matka prispieva do fondu opráv za spoločný byt vo výške 79,91 EUR mesačne. Náklady na telefón má 28 EUR mesačne. Synovi kupovala jesenné oblečenie do škôlky spolu za 200 EUR, papučky za 20 EUR, drogériu za 150 EUR vrátane zubnej kefy, pasty, pohárika do škôlky, toaletný papier a aj do

domácnosti. Za dovolenku pre seba a syna v Dudinciach v auguste 2023 zaplatila celkom 225 EUR. Syn ešte nemá kúpené zimné veci. Matka potvrdila, že prevzala od otca 700 EUR na úspory pre syna a má ich doposiaľ odložené v obálke, lebo vkladná knižka nie je zrušená. Vkladnú knižku plánuje zrušiť a peniaze uložiť na sporenie pre syna. Matka doplnila náklady na bývanie u rodičov, u starej matky: elektrina 200 EUR mesačne, voda a fond opráv 120 EUR mesačne, poistenie nehnuteľnosti 100 EUR ročne, daň z nehnuteľností 30 EUR ročne; u starého otca voda 30 EUR mesačne, elektrina 200 EUR mesačne, jednorazové náklady na drevo 1.000 EUR, poisťka 120 EUR ročne, daň z nehnuteľností 150 EUR ročne. Otec po pojednávaní 13. 9. 2023 poslal výživné na syna 400 EUR a 16. 10. 2023 sumu 100 EUR. Otec sa so synom stretáva každý druhý víkend. Syn má citlivú povahu a chvíľu mu trvá, kým si zvykne. Nie je za striedanie po dvoch, troch dňoch, lebo kým si zvykne u otca musí sa baliť ku mame. Po príchode od otca sa syn chvíľu s ňou nerozpráva, musí sa mu prihovárať a pýtať sa ho.

5. Otec vypovedal, že so synom má výborný vzťah. So synom je vtedy, keď mu ho matka dá. On už rezignoval. Syn sa u neho pýta, kedy bude musieť ísť za mamou. So synom chodí na výlety. Syn mu hovorí, že nemá rád babku a deda. On mu hovorí, že oni ho majú radi. Prvý týždeň po odchode manželky z domácnosti chodil po syna. Mal ho aj na víkend. Keď syna doniesol k manželke, ona si ich nevšímala a prišla po pätnástich minútach. Syn nechcel od neho odísť. Manželka mu ho šklbala z rúk, hoci jej povedal, aby ho nechala v klude. Manželka mala v zamestnaní záchvat. Jemu volal kamarát, aby po manželku prišiel. Vtedy už nežili spolu, preto volal jej mame. Manželkina mama mu nezdvihla telefón, asi je na neho urazená. Manželka je epileptička a odkedy sú spolu, mala desať až pätnásť epileptických záchvatov. Manželka užíva silné lieky. Obáva sa, aby nedostala záchvat, keď bude so synom, lebo by z toho mohol mať traumu. Keď si manželku bral, vedel, že má epilepsiu. Od manželkinho záchvatu mu bráni chodiť po syna do škôlky. Pri odchode zo spoločnej domácnosti manželka zobrala všetky synove veci a hračky. On mu dokúpil hračky, aby ich mal u neho doma. Manželka mu dáva syna raz za dva týždne. Za škôlku neplatil. Manželke peniaze neposlal. Keď je syn u neho, prestravuje ho, má náklady na pohonné hmoty, vstupy na lanovky a podobne. Manželka od neho peniaze nikdy nepýta. On nemá problém jej zaplatiť. Manželka zobrala synovu zdravotnú kartu a nemá informácie o lekárskejších prehliadkach. Otec uviedol, že spláca hypotekárny úver 258,48 EUR mesačne za spoločný byt s manželkou. Do fondu opráv a za spoločné priestory platí 80 EUR mesačne. Manželka to platí zbytočne a jej príspevok vráti. Za elektrickú energiu platí 150 EUR mesačne, lebo vykurovanie je elektrické. Za internet platí 10 EUR mesačne, poisťku za auto 11 EUR mesačne, havarijnú poisťku 57 EUR mesačne, pohonné hmoty okolo 120 EUR mesačne, úrazovú poisťku 33 EUR mesačne, poisťku pre syna 20 EUR mesačne, diaľničnú známku 60 EUR ročne. Otec vyčíslil výdavky na opravu a údržbu motorového vozidla na 600 EUR. H. nakúpil hračky za 300 EUR a veci za 150 EUR, lebo manželka všetky synove veci zobrala. Pred odchodom manželky zo spoločnej domácnosti jej dal 700 EUR na úspory pre syna. Je frustrovaný a ťažko znáša, že nie je so synom. Od syna vie, že do škôlky po neho chodí deda, dedova žena, či manželkina sestra. Manželka mu nedovoľuje vyzdvihovať syna zo škôlky. Považuje za dobré, aby si s manželkou syna striedali. On je poberateľom daňového bonusu. Kým žil s manželkou chodil do posilňovne aj šesťkrát do týždňa. V súčasnosti chodí do posilňovne jedenkrát až dvakrát do týždňa. Kúpuje si proteínové nápoje za približne 4 EUR. Doposiaľ mal zaplatenú ročnú permanentku. „Sporenie pre radosť“ na účte má len z dôvodu, aby mohol mať vedenie účtu v Slovenskej sporiteľni zadarmo. Peniaze zo sporenia si potom prevádza naspäť na účet. Svojej mame kúpil z vďačnosti darček, lebo sa o nich starala, môže ku nej chodiť a predtým tam mohli bývať bez platenia (poznámka súdu platba z 3. augusta 2023 – výpis z účtu 314,10 eur čl. 89).

6. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu matky. Výšku výživného ponechal na uváženie súdu, aby boli zohľadnené možnosti a schopnosti otca, ako aj potreby maloletého dieťaťa.

7. § 28 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej iba ZR) (1) Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

8. § 36 ZR (1) Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

9. § 24 ZR (2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. (3) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. (5) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (6) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

10. § 25 ZR (2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. (4) Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

11. § 26 ZR Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. § 62 ZR (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. § 75 ZR (1) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. § 76 ZR (1) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. § 78 ZR (1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné. Rodičia maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX sú manželia, ale nežijú v spoločnej domácnosti. V čase začatia konania na súde 1. 6. 2023 matka s maloletým žila v spoločnej domácnosti v byte u svojej matky. Od júla 2023 žije matka s maloletým v spoločnej domácnosti v rodinnom dome so svojím otcom a jeho manželkou. Otec maloletého žije v byte, ktorý rodičia maloletého spoločne nadobudli počas manželstva. Konanie o rozvode manželstva rodičov

maloletého dieťaťa sa vedie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/51/2023. Pojednávanie v konaní o rozvode manželstva bolo odročené z dôvodu dokazovania znaleckým posudkom.

17. Rodičia sa nedohodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k spoločnému maloletému dieťaťu (na čas do rozvodu manželstva). Matka žiadala zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a otec žiadal zveriť maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník v správe o prešetrení pomerov uviedol, že otec sa stretáva s maloletým každý druhý víkend, ale na maloletého, ktorý žije s matkou neprispieva. Názor dieťaťa nebolo možné zistiť, pre nízky vek dieťaťa (maloletý nejaval záujem o komunikáciu).

18. Maloletý A. dosiahol XX. X. XXXX vek 4 rokov. Z hľadiska vývinovej psychológie prechádza maloletý z obdobia batolaťa (1 až 3 roky) do predškolského veku (3-4 až 6-7 rokov). Bezpečná citová väzba s matkou, či materskou osobou sa nevytráca, ale dieťa si začína budovať vzťahové väzby aj na iné osoby. V tomto období je pre emocionálny vývoj detí veľmi nevhodný rodičovský konflikt, lebo rodičia sú pre deti autority, s ktorými sa identifikuje. Partnerský konflikt rodičov (rozvod) negatívne ovplyvňuje rodičovské kompetencie. Ak rodičia nevládajú svoje emócie a prejavujú ich pred dieťaťom (hádky, krik, negatívne komentáre o druhom rodičovi a pod.) zaťažujú tým dieťa, ktoré sa s nimi nevie vyrovnáť. Vzhľadom k nízkemu veku dieťaťa a predpokladanú silnú citovú väzbu s matkou vyplývajúcu z predchádzajúcej materskej a rodičovskej dovolenky čerpanej prevažne matkou, súd považuje za najlepšie pre dieťa prevažujúcu osobnú starostlivosť matky. Maloletý potrebuje stabilitu, keďže rodina, v ktorej do konca mája 2023 žil z obidvomi rodičmi sa rozpadla. Pri štvorročnom dieťati je pre súd rozhodujúca vzťahová citová väzba pred prostredím, v ktorom dieťa žilo (byt, dom, domácnosť). Preto súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky (I). Súd nemá pochybnosti, že otec má dieťa úprimne rád a chce sa o dieťa starať v rovnakom rozsahu ako matka. V konaní o rozvode bude súd rozhodovať o úprave pomerov rodičov k dieťaťu na čas po rozvode po vykonaní znaleckého dokazovania. V konaniach o maloletých deťoch sa predpokladá, že rozhodnutia sa budú meniť, tak ako sa menia pomery detí, či rodičov (napríklad vek, preferencie dieťaťa). Súd apeluje na obidvoch rodičov, aby chránili dieťa pred svojimi partnerskými konfliktami, neprejavovali pred dieťaťom vzájomné nepriateľstvo a budovali rodičovský vzťah na základoch vzájomnej úcty a slušnosti. Dieťa má právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, právo na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Zverenie dieťaťa jednému z rodičov neznamená obmedzenie rodičovských práv druhého rodiča.

19. Súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého A. zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (II).

20. Súd upravil styk otca s maloletým širšie, aby bola, čo najlepšie zachovaná možnosť maloletého na výchovný vplyv otca (v párných kalendárnych týždňoch 2 dni, v nepárných kalendárnych týždňoch 3 dni, polovicu sviatkov a prázdnin). Iba tak nezanikne citová väzba medzi dieťaťom a otcom a je vytvorený predpoklad, aby sa vzťah otca a dieťaťa ďalej budoval a prehľboval, najmä osobnou starostlivosťou otca poskytovanou dieťaťu počas styku s ním, spoločnými zážitkami a vzájomnou blízkosťou. Osobitná úprava počas sviatkov a prázdnin (VI.1.-2.) má prednosť pred bežným stykom (V.1.-3.).

21. Pri rozhodovaní o výživnom súd vychádza zo zákonných kritérií, najmä: a/ odôvodnených potrieb vyživovaného dieťaťa; b/ práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni každého zo svojich rodičov; c/ zásadou najlepšieho záujmu dieťaťa; d/ možností, schopností a majetkových pomerov rodičov; e/ miery osobnej starostlivosti rodičov o deti a domácnosť. Výživné má uspokojovať základné i obvyklé potreby dieťaťa (stravovanie, bývanie, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, kultúra, šport, spoločenské vyžitie, výchova a pod.). U každého rodiča sa vyživovacia povinnosť posudzuje samostatne. Osobná starostlivosť rodiča o dieťa sa považuje za formu plnenia vyživovacej povinnosti; obdobne aj vecné plnenia rodiča poskytované dieťaťu (bývanie, stravovanie, starostlivosť o domácnosť, zdravotná starostlivosť, záujmová činnosť a pod.). Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť platením výživného. Platenie výživného je peňažná úhrada potrieb dieťaťa. Pokiaľ to životná úroveň rodiča dovoľuje výživným nie sú upokojuvané iba základné životné potreby dieťaťa nevyhnutne potrebné pre život, ale aj náklady na aktivity, ktoré dieťa rozvíjajú (kultúra, šport, výlety, dovolenky a pod.). Úvaha súdu o nevyhnutnosti vynakladanie výdavkov rodičov závisí od konkrétnych skutkových okolností (§ 63 ods. 2 ZR). Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni obidvoch rodičov, ale nie na rovnakú životnú úroveň. Životná úroveň detí je závislá od životnej úrovne obidvoch rodičov.

Odôvodnené potreby dieťaťa sú jeho bežné denné potreby a opodstatnené mimoriadne potreby, ktorých úhradu kumulatívne umožňujú možnosti a schopnosti obidvoch rodičov.

22. Čistý priemerný mesačný príjem otca je 1.211,18 EUR a matky 911,83 EUR. Matka je poberateľka prídavkov na dieťa 60 EUR mesačne. „Prídavky na dieťa sú štátnou sociálnou dávkou, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Povinnosťou oprávnenej osoby je zabezpečiť použitie prídavku na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa...“ (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 538/2015 z 27. 10. 2015). Pri určovaní výživného na maloleté dieťa treba zohľadniť aj peňažné plnenia (dávkou) platené z verejných zdrojov (R 65/2018), na rozdiel od daňového bonusu, o sumu ktorého sa znižuje daň z príjmu (nie základ dane), čím sa zvyšuje čistý príjem rodiča poberajúceho daňový bonus. Daňový bonus nie je priamo vyplácaná dávka, môže sa započítať do čistej mzdy, alebo umožňuje zníženie dane v daňovom priznaní, či ročnom zúčtovaní dane. Súd autoritatívne nerozhoduje, ktorý z rodičov bude poberať rodinné prídavky a uplatňovať daňový bonus. Zákony upravujúce daňový bonus a rodinné prídavky určujú, kto a za akých podmienok je oprávnenou osobou na uplatnenie nárokov na rodinné prídavky a daňový bonus. (Nárok na rodinné prídavky upravuje z. č. 600/2023 Z. z. a oprávnenou osobou na uplatnenie nároku je rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Nárok na daňový bonus upravuje z. č. 595/2003 Z. z. Oprávnenou osobou je daňovník, s ktorým vyživované dieťa žilo v zdaňovacom období v spoločnej domácnosti.) Rodičia a dieťa majú len obvyklé výdavky na zdravotnú starostlivosť. Rodičia ani dieťa nemajú špeciálne potreby, ktoré by zvyšovali ich bežné náklady. Okrem výdavkov na stravu, hygienu, oblečenie, obuv, zdravotnú starostlivosť, bývanie má maloletý pravidelné náklady na materskú školu 82 EUR mesačne (stravné 52 EUR + školné 25 EUR + poplatok 5 EUR). Prevažnú osobnú starostlivosť dieťaťu poskytuje matka. Styk otca s dieťaťom je upravený širšie. Pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa počas bežnej úpravy styku je zaťažovaný len otec; počas sviatkov a školských prázdnin obaja rodičia rovnako (V.3., VI.2.). Otcovi v súvislosti so stykom s dieťaťom vznikajú náklady vyplývajúce so starostlivosťou poskytovanou dieťaťu zo strany otca. Obvyklé náklady otca na bývanie sú 230 EUR mesačne (mesačný zálohový predpis 80 EUR + zálohová platba za elektrickú energiu 150 EUR). Otec spláca hypotekárny úver za nehnuteľnosť v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (byt, ktorý užíva otec) vo výške 258,48 EUR mesačne. Splátky hypotekárneho úveru sa nepovažujú za priame náklady na bývanie. Poskytnutý hypotekárny úver bol použitý na nadobudnutie nehnuteľnosti do vlastníctva rodičov dieťaťa a o prostriedky z úveru sa zväčšil majetok rodičov dieťaťa. Náklady matky s maloletým na bývanie sú 250 EUR mesačne, ktoré matka pravidelne mesačne platila starej matke maloletého do konca júna 2023 a od júla 2023 starému otcovi. Priame mesačné náklady na bývanie v byte starej matky boli 320 EUR (priame náklady: zálohová platba za elektrickú energiu 200 EUR + mesačný zálohový predpis 120 EUR; nepriame náklady zaťažujúce vlastníka nehnuteľnosti poistenie 100 EUR ročne t. j. 8,30 EUR mesačne, daň z nehnuteľnosti 30 EUR ročne, t. j. 2,50 EUR mesačne). Matka mesačne platila starej matke viac ako 2/3 priamych nákladov za bývanie v trojčlennej domácnosti (2/3 z 320 EUR = 213 EUR). Priame mesačné náklady na bývanie v rodinnom dome starého otca sú 313 EUR (priame náklady: zálohová platba za elektrickú energiu 200 EUR + zálohová platba za vodu 30 EUR, palivové drevo 1.000 EUR ročne, t. j. 83 EUR mesačne; nepriame náklady zaťažujúce vlastníka nehnuteľnosti poistenie 120 EUR ročne t. j. 10 EUR mesačne, daň z nehnuteľnosti 150 EUR ročne, t. j. 12,50 EUR mesačne). Matka mesačne platila starému otcovi viac ako 2/4 priamych nákladov za bývanie v štvorčlennej domácnosti (2/4 z 313 EUR = 156,50 EUR). Súd považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ by matka hľadala primerané bývanie pre seba a dieťa jej náklady by boli vyššie ako 250 EUR mesačne. Obaja rodičia majú iba jednu vyživovaciu povinnosť. Výdavky typu platenia poistného sa považujú za výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné. Každý z rodičov má náklady na prepravu, či verejnou dopravou alebo osobným motorovým vozidlom. Preferencie spôsobu prepravy sú voľbou každého z rodičov, ale nie na úkor vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Otec jednorazovo v auguste 2023 zaplatil za zlatý šperk 314,10 EUR, o ktorom tvrdil, že išlo o dar z vďačnosti starej matke (zo strany otca). Na takéto výdavky súd pri určovaní výživného neprihliada. Súd určil výživné na maloletého 170 EUR mesačne od začatia konania na súde (doručenia návrhu) t. j. od 1. 6. 2023 s prihliadnutím na kritériá v odseku 21 odôvodnenia rozsudku a zistené pomery (rodičov a dieťaťa) v odseku 22 odôvodnenia rozsudku. S výživným na maloletého a rodinnými prídavkami bude čistý mesačný príjem matky 1.141,83 EUR (911,83 EUR + 60 EUR + 170 EUR).

23. Otcovi vzniklo zameškané výživné za obdobie 5 mesiacov od 1. 6. 2023 do 31. 10. 2023 vo výške 350 EUR (170 EUR x 5 mesiacov = 850 EUR – zaplatené výživné 500 EUR = 350 EUR). Súd ho povolil

otcovi splácať v splátkach po 20 EUR spolu s bežným výživným od vykonateľnosti rozsudku v časti výživného, pod podmienkou straty výhody splátok, nezaplatením splátky výživného v plnej výške a včas.

24. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52, § 57 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VII.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.